

T 159957

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้การวิจัยเอกสาร (Documentary research) และการวิเคราะห์เชิงบรรยาย (Descriptive analysis) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คำปราศรัยและคำแถลงของประธานาธิบดีสหรัฐฯ และบุคคลสำคัญของทั้งสองประเทศ คือ ประเทศไทยและสหรัฐฯ รวมทั้งรายงานเอกสารแถลงข่าว จากส่วนราชการของประเทศไทย และเอกสารสำนักข่าวสารอเมริกัน นอกจากนี้ยังรวบรวมข้อมูลจาก บทความวารสารทางวิชาการ จำนวน 45 ฉบับ บทวิเคราะห์นิตยสาร 39 ฉบับ บทวิเคราะห์จากหนังสือพิมพ์ จำนวน 25 ฉบับ ซึ่งมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยทั้งหมดเป็น ข้อมูลที่วิเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ นักหนังสือพิมพ์และนักวิชาการที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในแวดวงสังคมภายใต้สมมติฐานที่ว่า

ผลกระทบของลัทธิทุนนิยม (Capitalism) ที่มีผลต่อระบบโลกบนพื้นฐานความเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ได้กำหนดยุทธศาสตร์การจัดระเบียบทางเศรษฐกิจใหม่ให้กับโลก (New Economic Order) และจัดระเบียบการค้าใหม่ให้กับโลก (New Trading Order) โดยเน้นกลไกระบบการค้าเสรี (Free Trade) แต่ระบบการค้าดังกล่าวภายใต้ระเบียบการค้าใหม่ของโลกที่มีสหรัฐฯ เป็นผู้นำทางเศรษฐกิจกลับมีการปฏิบัติ ที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Trade) ในลักษณะการกีดกันทางการค้า (Protectionism) เป็นเครื่องมือกีดกันทางการค้ารูปแบบใหม่ ๆ รวมไปถึงการกำหนดบทบาทของเวที การเจรจาเศรษฐกิจในระดับโลก เช่น องค์การ การค้าโลก (World Trade Organization: WTO) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) นั้นเป็นไปในลักษณะการค้าเสรี (Free Trade) ที่ไม่เป็นธรรม (Unfair Trade) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) ไม่มีความพร้อม ในการแข่งขันและได้รับผลกระทบจากระบบทุนนิยมและกระแสการค้าดังกล่าวอย่างมาก

ในขณะที่ประเทศไทยซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries) ได้รับผลกระทบทั้งทางด้านบวกและลบอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ภายใต้พันธกรณีดังกล่าว

T 159957

ผลการวิจัยทางเอกสารพบว่าปัจจัยภายในและภายนอกอาจมีส่วนผลักดันให้ประเด็นด้านเศรษฐกิจเป็นเป้าหมายหลักในการดำเนินนโยบายด้านการต่างประเทศของสหรัฐฯ ต่อประเทศไทยในยุคหลังสงครามเย็น เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดดุลการค้าด้วยการสร้างงานที่มีรายได้สูงเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับต่างประเทศ ขจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศ และสร้างไว้ซึ่งสถานะของความเป็นเอกะอภิมหาอำนาจในเวทีสังคมชุมชนระหว่างประเทศ จากการศึกษาสรุปได้ว่าแนวคิดแบบสังคมนิยมใหม่ (Neo-realism) มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายและบทบาทของสหรัฐฯ ที่มีต่อประเทศไทย ดังนี้

1. ส่งเสริมระบบเสรีการค้า ด้วยการใช้อิทธิพลทางการเมืองและเศรษฐกิจผลักดันให้ประเทศคู่ค้าในเอเชียเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุนยกเลิกกฎระเบียบและมาตรการที่เป็นอุปสรรคในการส่งออกและการลงทุน ตลอดจนคุ้มครองผลประโยชน์ทางการค้าของสหรัฐฯ

2. สร้างเสถียรภาพทางการเมืองและความมั่นคงให้กับภูมิภาคเพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจผ่านความร่วมมือทางทหาร ตลอดจนยกระดับความเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น , ออสเตรเลียรวมทั้งประเทศไทยและกลุ่มประเทศอาเซียน

3. เผยแพร่อุดมการณ์ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชนและส่งเสริมเสรีภาพทางการเมืองซึ่งเป็นการผสมผสานค่านิยมเข้ากับผลประโยชน์ของสหรัฐฯ เพื่อกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและสังคมในสาธารณรัฐประเทศจีนและพม่า โดยผ่านการประชุมในกรอบทวิภาคีระหว่างอาเซียนกับยุโรป (ASEM) ภายใต้เงื่อนไขการต่อรองทางด้านเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ สิ่งที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ได้ทำการศึกษาแล้วในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ได้แก่ บทบาทของกลุ่มผลประโยชน์ในสหรัฐฯ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในปัญหาที่สำคัญ เช่น กรณีการใช้มาตรการตอบโต้ประเทศคู่ค้าที่ถูกกล่าวหาว่าทุ่มตลาดในสหรัฐฯ การนำประเด็นทางสังคมมาต่อรองในการสร้างความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในสังคมชุมชนระหว่างประเทศ รวมไปถึงพัฒนาการของระบบเศรษฐกิจที่กำลังผันแปรจากระบบความสัมพันธ์เชิงอุปถัมภ์ (Patron-Client Relationship) ไปสู่ระบบทุนนิยมซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะมีผลกระทบต่อประเทศไทยบนเวทีสังคมชุมชนเศรษฐกิจระหว่างประเทศในอนาคต

T 159957

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบที่มีต่อประเทศไทยภายใต้การป้องกันรักษาความเป็นเอกราชอำนาจอธิปไตยของสหรัฐฯ ทางด้านเศรษฐกิจ ในเวทีสังคมนิยมระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงบทบาทของสหรัฐฯ ที่มีต่อประเทศไทยภายใต้อุดมการณ์การป้องกันรักษาความเป็นเอกราชอำนาจอธิปไตยของสหรัฐฯ นับตั้งแต่ภายหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียตสิ้นสุดลงในปี ค.ศ.1991 จนถึงปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่ง การล่าอาณานิคมแบบใหม่ (Neo-Colonization) ภายใต้ความเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ได้มีอิทธิพลต่อการกำหนดแนวทางการดำเนินนโยบายด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ในช่วง ค.ศ. 1991-2003 ซึ่งจะพิจารณาถึงรูปแบบในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสหรัฐฯ ที่มีต่อประเทศไทยว่ามีลักษณะเป็นอย่างไรส่งผลกระทบไปทิศทางใดบ้างจะนำผลกระทบดังกล่าวมาวิเคราะห์ถึงองค์รวมของปรากฏการณ์บนพื้นฐานความเป็นไปได้ในอนาคต

TE 159957

The objective of this research was to study the impact of the United States' roles on Thailand and Thai economic policies under the US unipolarity Protection from the collapse of the Soviet Union in 1991 to the present time of Neo-Colonization under the US economic leadership. The study concentrated on international economic policies of the United States during the period of 1991-2003. The impact was analyzed to find out the whole picture of the future potentiality.

This documentary research was conducted by means of descriptive analysis. The data were compiled from the speeches and statements of the US presidents and those VIPs of both Thais and Americans, including news reports from the official national publications and the USIS. The sources

of data also included articles and analysis from 45 periodicals, 39 magazines and 25 newspaper both in Thai and English. The data were analyzed by well-known experts, journalists and scholars.

The research was conducted on the assumption that the impact on capitalism upon the global economic system, led by the United States, set the strategy for New Economic Order and New Trade Order by focusing on the mechanism of Free Trade. However, the trade system under New Trade Order dominated by the US economic leadership, the Unfair Free Trade occurred via protectionism, a new tool of trade barrier. Further, the US economic power also eclipsed the role of World Trade Organization (WTO) and International Monetary Fund (IMF). Most developing countries were not ready for the competition and seriously affected by the capitalism and the Unfair Free Trade mentioned above.

As Thailand is one of the developing countries, it is unavoidably under both positive and negative impact of capitalism and the Unfair Free Trade.

The finding of the study was that the international and the external factors partially pushed the economic issue to stand out as the major goal of the US foreign policies on Thailand after the Cold War.

The US tried to solve their problem of deficit by providing jobs with high income in order to increase the potential for competing with other countries and eliminating the international trade barriers, as well as to maintain its unipolarity in the international community. In conclusion Neo-realism had its influence on the United States policies towards Thailand as follows :

1. Supporting Free Trade through political and economic influence in order to drive Asian trading partner countries to open their markets to free trade

and investment, and abolish regulations and enactment that obstruct the export, investment and the US commercial benefits.

2. Building up political and national stability in the region to gain business advantages through military cooperation and to enhance the relationship with Japan, Australia, Thailand and other countries in ASEAN.

3. Spreading the idea of democracy and human rights, and supporting political freedom, which was blended with the US values and advantages in an attempt to force the People's Republic of China and Myanmar to change their politics and society by using the conditional economic negotiations of the bilateral conferences between ASEAN and Europe (ASEM)

For suggestions, further studies should be conducted on roles of the US interest groups dominating the government policies on important issues, such as punitive response to bilateral trade countries which are accused of dumping actions in the United States, the use of social issues in negotiating for building up economic relationship in the international society, and the development of economic systems transforming from Patron-Client Relationship to capitalism, which will possibly have an impact on Thailand in the future.